

Digitalisering

STYRELSEN APRIL 2025

JOHANNES HÖRNBERG
DIREKTÖR UTVECKLING OCH DIGITALISERING

Agenda

- Digitaliseringsmodellen
- 10 punktslistan
- Regiongemensam samarbetsplattform för AI

Utvecklingsmodellen

UTVECKLINGSDRIVEN MODELL FÖR VERKSAMHETSUTVECKLING MED TEKNIK

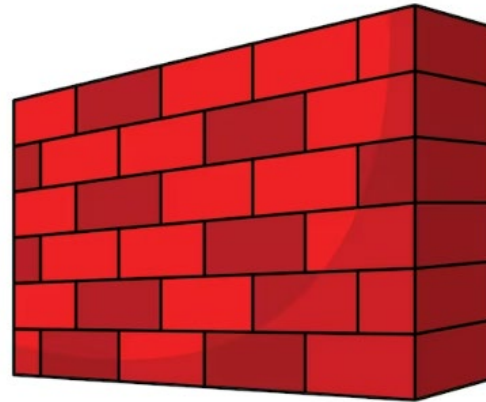

JOHANNES HÖRNBERG
DIREKTÖR UTVECKLING OCH DIGITALISERING

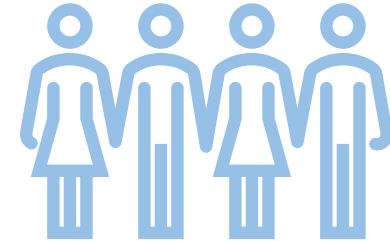
"Vad gör de där borta? Det blir aldrig klart och det som levereras funkar inte för oss!"

Verksamhet

"Vi skulle behöva mer information men ingen har tid. Allt verkar lika viktigt. Vi får gissa att detta är vad som efterfrågas"

Teknik

Från intervjuer och workshops är det en stor andel medarbetare som uttrycker stor irritation kring dagens IT-system, samtidigt uttrycks en vilja för digitalisering och användande av AI

Citat från medarbetare

20 minuter läggs varje dag på att starta upp sitt jobb. Ibland kan det ta över en timme per dag att bara vänta på systemen. Citrix verkar vara kärnan av varför allt inte funkar.

“

Ett system i ambulansen, ett i Cosmic – inget pratar med varandra. Mobimed är ambulanssystemet. Behöver integreras.

“

Taligenkänning fungerar inte optimalt eftersom systemet är långsamt och överbelastat.

“

Videobesök tar mycket bandbredd, man väljer att inte göra det för att det tar för lång tid

“

Digitalisera så mycket som möjligt. Bort med papper.

“

Finns ingen överblick över alla system. Man vet inte vem man ska vända sig till för support. Utplärningen är icke-existerande, mycket kanske skulle fungera bättre om man bara fick en bättre utbildning.

“

AI-system kan vara jättebra, men ingen kommer tro på att det fungerar i vårt IT-system.

“

Irritationen kring Citrix är enorm. Man vet inte riktigt varför man har Citrix. Bara att det inte fungerar.

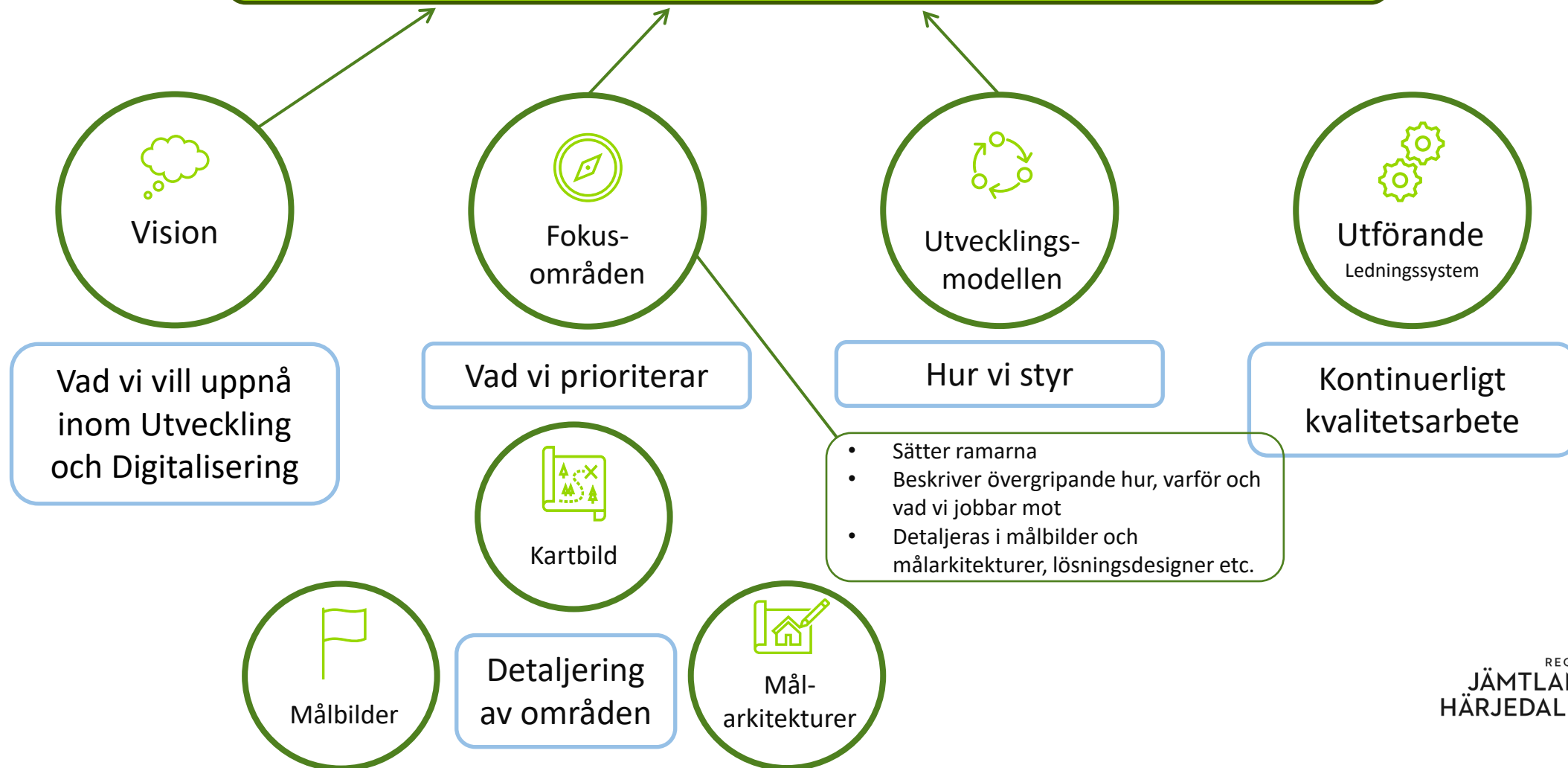
“

System som är tänkta att förenkla arbetet gör istället processerna mer komplicerade och långsamma

“

Regionplan Nämndplan Verksamhetsplaner

Färdplan 2030

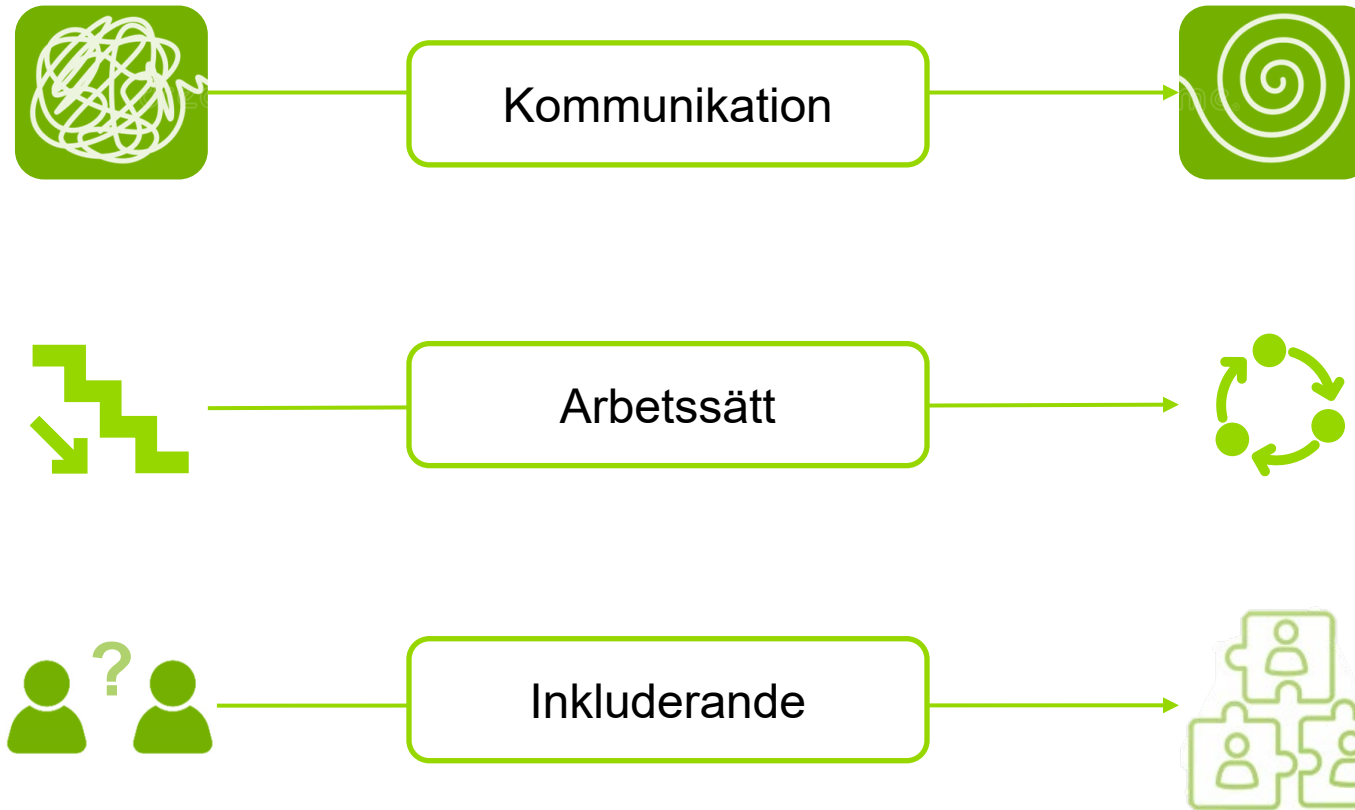

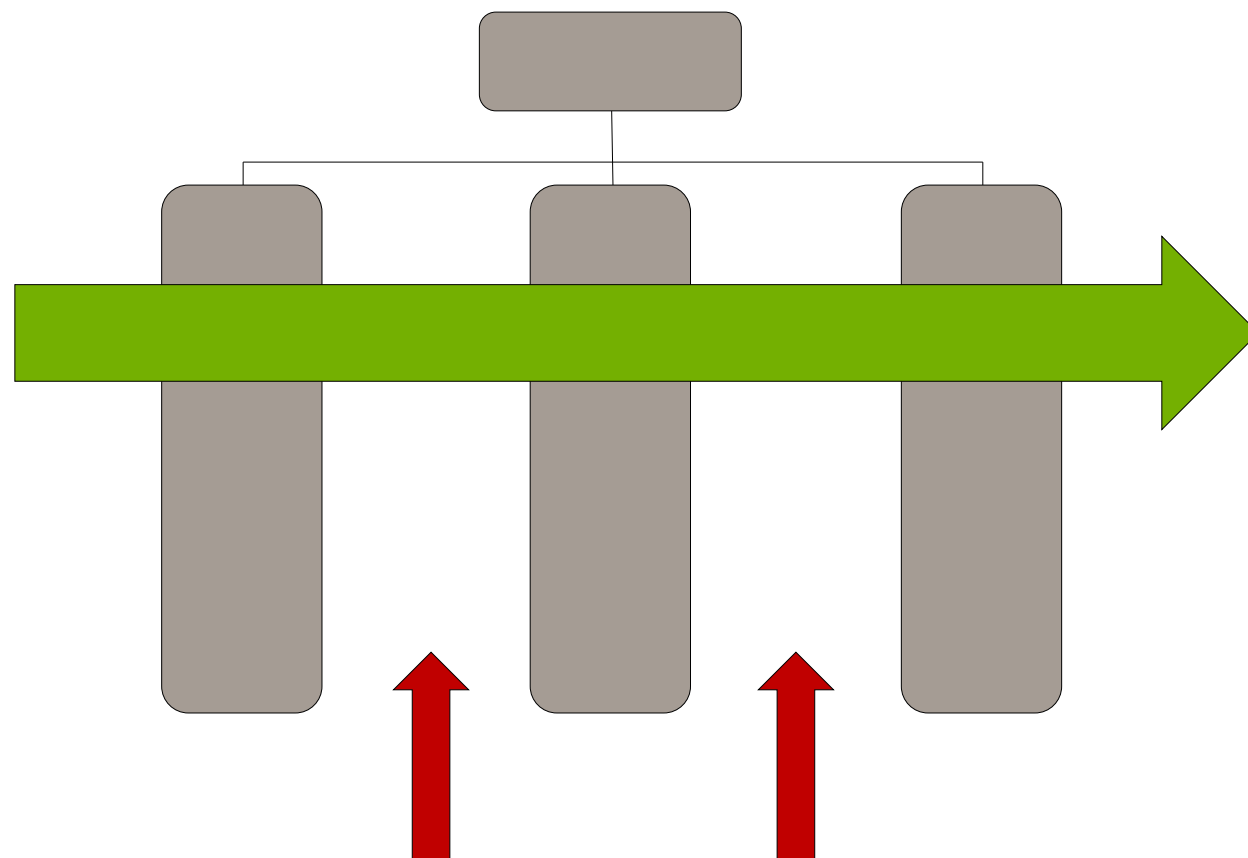
Regionplan Nämndplan Verksamhetsplaner

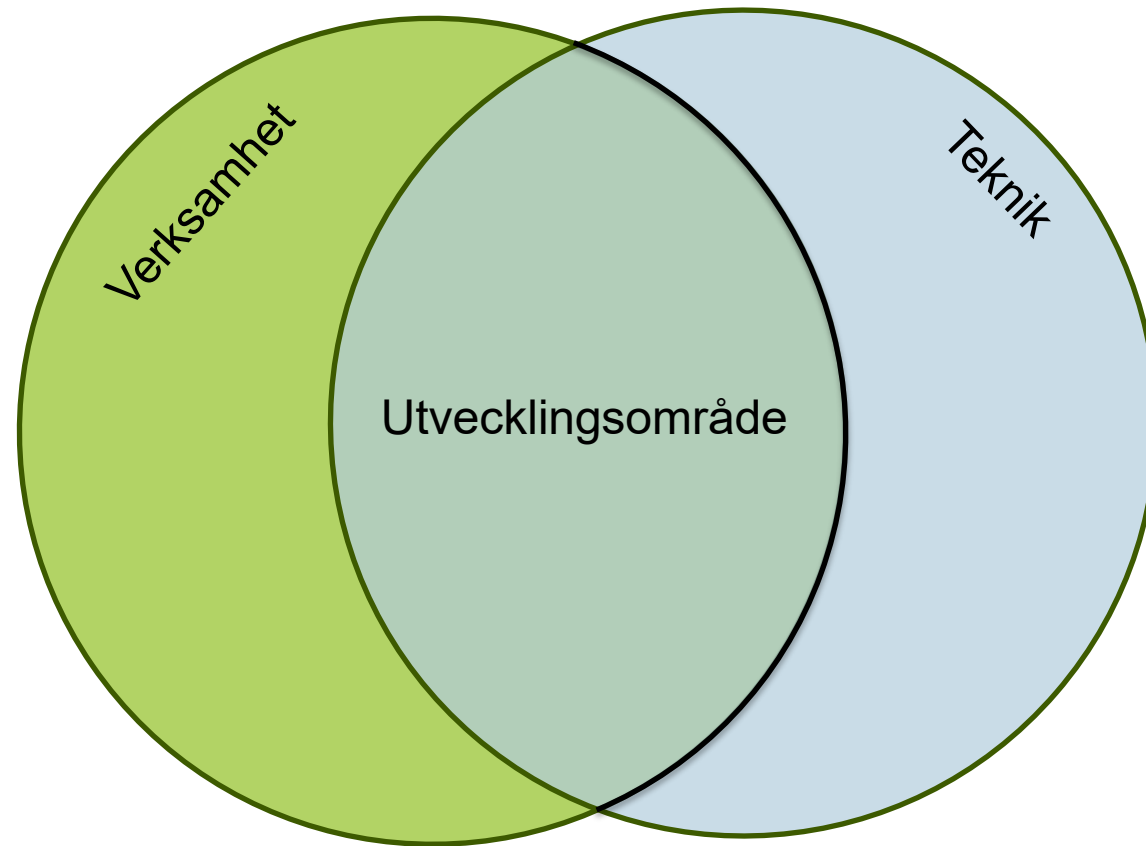
Färdplan 2030

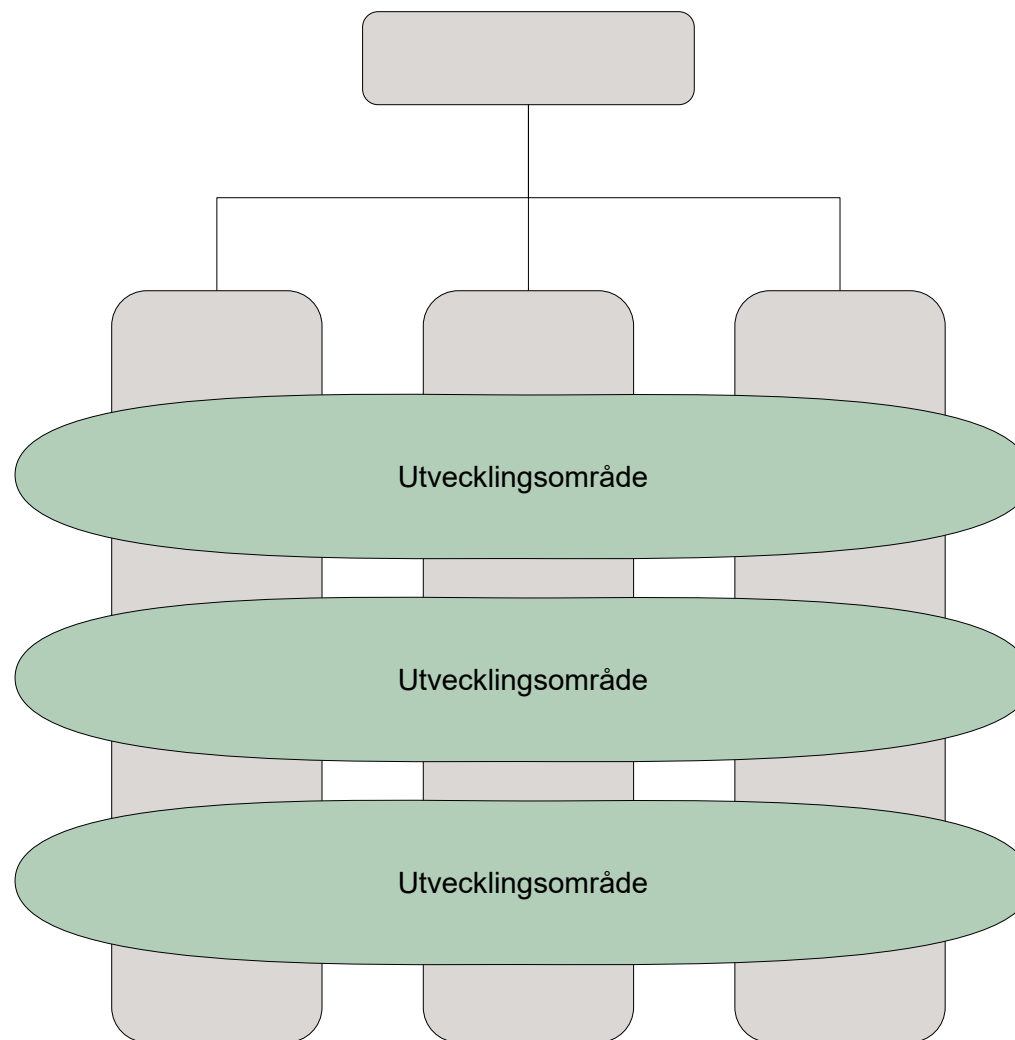

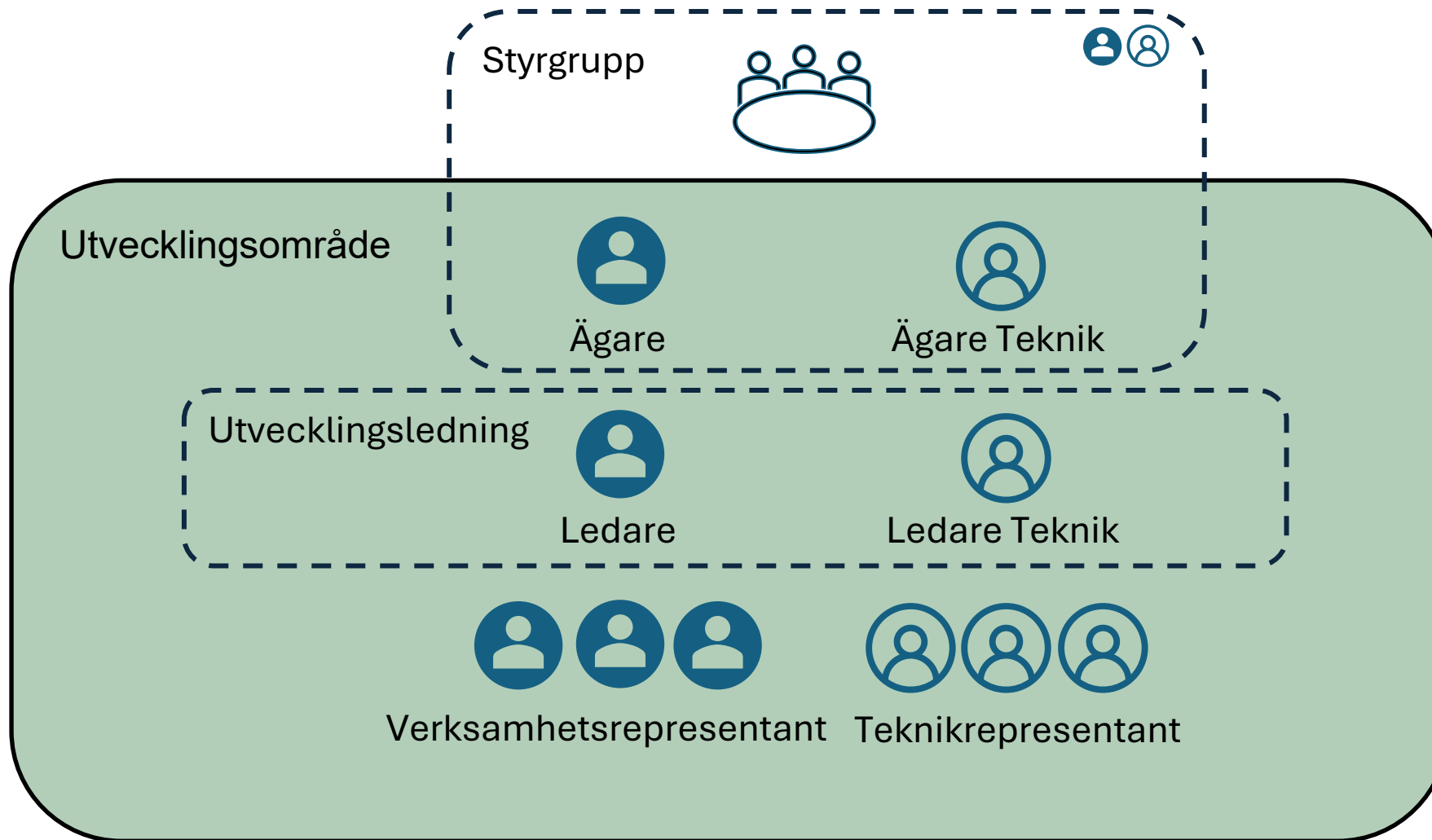
Varför modell för digitalisering?

Strategisk nivå

Taktisk nivå

Operativ nivå

 Utveckling, strategi
och styrning

 Utvecklingsråd

Utvecklingsportfölj

 Ledningsgrupp
Hälsa- och Sjukvård

Hälsa- och sjukvård

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Ledningsgrupp
Regional Utveckling

Regional utveckling

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Ledningsgrupp
Regionstaben

Stödverksamhet

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

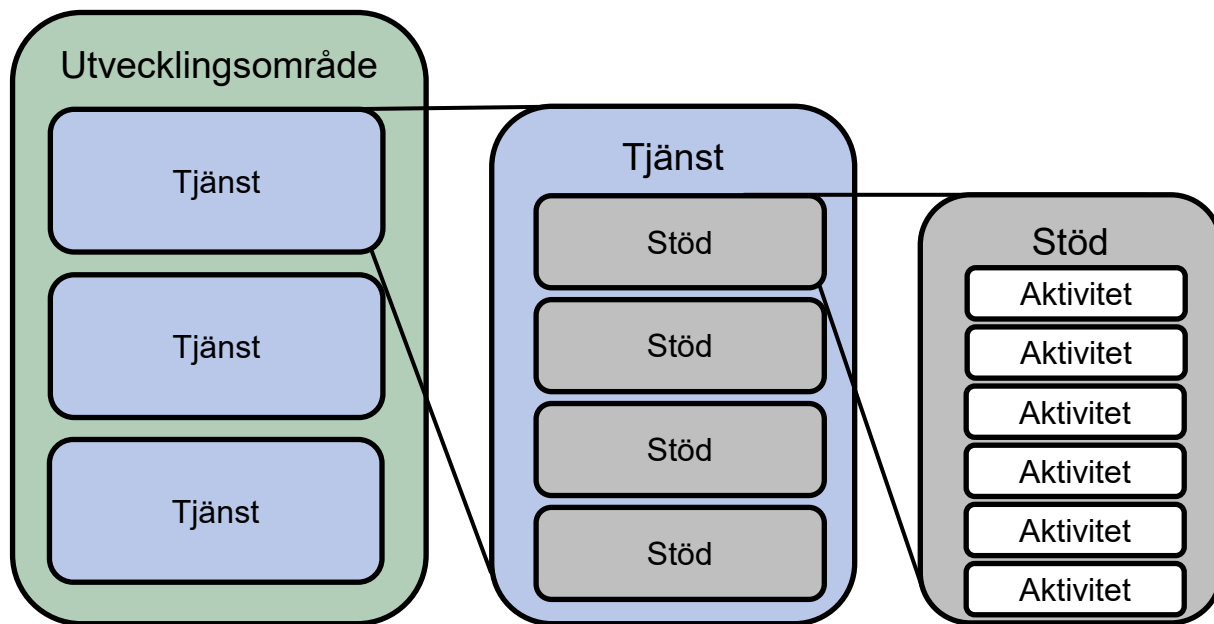
Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

 Styrgrupp

Utvecklings-
område

Exempel

Utvecklingsområde Nära vård		
Tjänst	Stöd	Aktivitet
Boka tid på webben	Integration mellan 1177 och Cosmic	Säkerställ teknisk funktion i plattform
Boka tid på webben	Metodstöd för att hur man jobbar med tider i tidboken	Utveckla instruktioner för hur man jobbar med tidboken

Regionmål, Nämndplaner, Verksamhetsplaner, Färdplan 2030

GER

Effekter

Tjänster

Stöd

Aktiviteter

STYR

Regiongemensam inriktning för digitalisering inom hälso- och sjukvården

Stödmaterial för regionvis dialog och förankring

16 januari 2025

Bakgrund

SKR:s oro: Staten kör över regionerna om digitala infrastrukturen

Digitalisering E-hälsomyndighetens utredning slår fast statens ansvar • SKR kritiskt även till tidplan och kostnad (2 kommentarer)

22 april, 06:00

Dagens Samhälle

Nyheter Styrning & beslut Samhälle & välfärd Offentlig ekonomi Chef & arbetsgivare Öppnas Lediga jobb Utbild

Markeringen: Varnar staten för att ta över Inera – "Sverige hamnar sist i kön"

Digitalisering Vd Patrik Sundström till hårt angrepp mot förslag att staten ska ta över delar av verksamheten

It-samordnarens hårda bud till SKR: Regeringen bestämmer

Digitalisering Regionerna och kommuner måste acceptera sin roll i arbetet med den digitala infrastrukturen, säger Tomas Werngren.

24 april, 16:24

»Så ska vi ta ett större ansvar för vårdens digitala infrastruktur«

DEBATT | 15 MAJ 2024 För att kunna garantera att den digitala infrastrukturen inom hälso- och sjukvården är robust och resiliert behöver staten också kunna styra den. Att delar av infrastrukturen i dag drivs i bolagsform har försvårat detta, skriver socialminister Jakob Forssmed och civilminister Erik Slottner.

10-punktslistan

1.

Nationell
färdplan

2.

Lagstiftning
som möjliggör
interopera-
bilitet

3.

Nationellt
ramverk och
standarder

4.

Användning
av moln-
tjänster

5.

Transforma-
tion och nya
vårdprocesser

6.

Behörighet
och identitet

7.

Hälsodata
och AI

8.

Cyber-
säkerhet och
attacker

9.

Utbuds- och
samtyckes-
tjänst

10.

Digital
mognad och
kompetens

Regiongemensam inriktning för digitalisering inom hälso- och sjukvården (10-punktslistan)

Samarbete med staten

Behov av insatser från staten samt insatser som bör ske i samverkan staten och huvudmännen

Status:
Regiongemensamt "svar" på statens förslag på färdplan för nationell digital infrastruktur.
Bekräftad från statligt håll och används i diskussion, t.ex. med EHM.

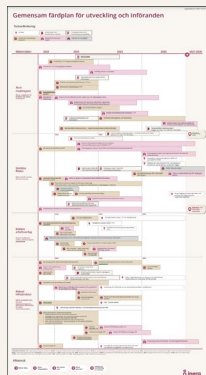
Regiongemensamma åtaganden

Status:
Framtagande-/förankringsfas pågår

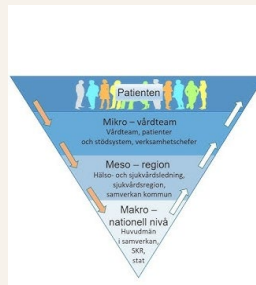
Regiongemensam inriktning för digitalisering inom hälso- och sjukvården

1. Nationell färdplan
2. Lagstiftning som möjliggör interoperabilitet
3. Nationellt ramverk och standarder
4. Användning av molntjänster
5. Transformation och nya vårdprocesser
6. Behörighet och identitet
7. Hälso- och AI
8. Cybersäkerhet och attacker
9. Utbuds- och samtyckes-tjänst
10. Digital mognad och kompetens

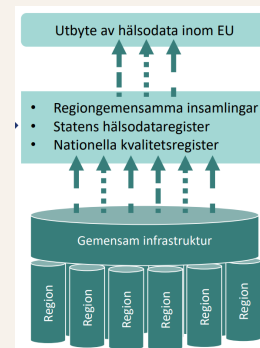
Inera

Kunskapsstyrning

Vårddatastrategi

AI-satsning

Statliga initiativ

Bred medverkan under framtagandet

Arbetsgrupp

- Experter digitalisering från regionerna

Referensgrupp

- Ledningsnätverkens digitaliseringsgrupp

Samverkan

- Arbetsgrupp SLIT
- Nätverk för Regionernas chefsjurister
- Experter, bl.a. inom cybersäkerhet
- *Med flera*

Dialog och förankring

- Digitaliseringsberedningen
- Sjukvårdsdelegationen
- Beredningen primärvård och äldreomsorg
- Forum RSO
- Regiondirektörsnätverket
- Hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverket
- Nätverket för Sveriges regioners it-direktörer (SLIT)
- Kommunikationsdirektörsnätverket
- HR-direktörsnätverket
- Ekonomidirektörsnätverket
- Ledningsgrupp Inera
- Juridik- och informationssäkerhetsrådet Inera
- Programråd Inera
- Kunskapsstyrningens styrgrupp

Regionvis förankring – läsanvisning och frågeställningar

Läsanvisning

10-punktslistan

1.
Nationell
färdplan

2.
Lagstiftning
som
möjliggör
interopera-
bilitet

6.
Behörighet
och identitet

7.
Hälsodata
och AI

1. Färdplan för utveckling och införande av nationella tjänster

Sverige behöver en nationell färdplan för prioriteringar av nationella digitala e-hälsotjänster med möjlig integration av nya vårdinformationssystem och anslutning till nationell läkemedelslista. Planen behöver ge förutsägbarhet vad gäller att upprätta riktlinjer och vägledning samt kravställning på användning av standarder och begrepp, etc.

Regeringen och regionerna bör gemensamt utforma och besluta om en färdplan för utveckling och införande av nationella tjänster samt anslutning till standarder och begrepp.

Några exempel:

- Regeringen behöver säkerställa att samtliga myndigheter ansluter sig till en nationell kommunikation (SDK). Detta så att känslig och sekretessklassad information kan utbytas mellan kommuner, regioner, statliga myndigheter och offentliga aktörer på ett säkert sätt.
- Regeringen och regionerna bör säkerställa utformningen av en nationell e-hälsodata som behövs för att förenkla vardagen för människor i hela Sverige. Den digitala hälsodata ska kunna användas i hela samhället, bland annat inom vård och omsorg, utbildning, företag och privatpersoner.

Kommunicerat
med staten

Förslag åtaganden

1. Regionerna åtar sig att:

- Utveckla regiongemensam styrning och prioritering för digitalisering inom hälso- och sjukvården. Utifrån en gemensam beslutsordning samordna strategiskt och prioriterat arbete inom e-hälsa och digitalisering.
- Regionerna använder gemensamma principer för digitala tjänster och gemensam innehållsinfrastruktur för invånar- och patientkommunikation, som kan kompletteras med regionala variationer, utan att patienten behöver ha förståelse för hur hälso- och sjukvården är organiserad.

Grundläggande åtaganden

Regionerna åtar sig att:

Nyttja digitaliseringens möjligheter för ökad kvalitet, tillgänglighet och effektivitet i sina verksamheter.

Invånare

- Fortsätta utveckla det digifysiska vårderbjudandet och ge invånarna bästa möjliga förutsättningar att aktivt kunna bidra i sin vård och hälsa.
- Säkerställa att patienten har tillgång till samma information och hälsodata oavsett kanal och tjänst.

Medarbetare

- Tillhandahålla en god digital arbetsmiljö, med rätt information och kunskap genom en integrerad systemmiljö. De digitala verktygen ska minska administration och utgå från medarbetarnas behov.

Vårdutförare

- Utforma regiongemensamma krav för delning och lagring av prioriterade informationsmängder mellan vårdutförare i privat och egen regi, samt mellan vårdutförare, omsorgsgivare och kommunal hälso- och sjukvård
- Bidra till bland annat forskning och utveckling genom att dela hälsodata för sekundäranvändning.

10-punktslistan

1.

Nationell
färdplan

2.

Lagstiftning
som möjliggör
interopera-
bilitet

3.

Nationellt
ramverk och
standarder

4.

Användning
av moln-
tjänster

5.

Transforma-
tion och nya
vårdprocesser

6.

Behörighet
och identitet

7.

Hälsodata
och AI

8.

Cyber-
säkerhet och
attacker

9.

Utbuds- och
samtyckes-
tjänst

10.

Digital
mognad och
kompetens

2. Lagstiftning som möjliggör interoperabilitet

Sverige behöver regelverk som möjliggör effektiv och säker informationsdelning och interoperabilitet mellan olika system, aktörer och huvudmän (såväl kommuner och regioner som privata vårdgivare).

Regeringen bör:

- Pröva, utveckla och införa nya arbetssätt för att uppnå en mer dynamisk regelutveckling för att möta den snabba teknikutvecklingen.
- Se över befintlig lagstiftning för att kravställa alla vårdgivare att tillgängliggöra hälso- och patientdata.

2. Regionernas åtar sig att:

- Etablera en regiongemensam tvärfunktionell samverkansgrupp för rätts- och regeltillämpning. Gruppen ska, i samarbete med statliga företrädare, identifiera behovet av nya eller förändrade regelverk (lagstiftning eller annan statlig normgivning), underlätta regionernas förståelse och överblick av relevanta lagrum och regelverk samt främja enhetliga tolkningar av gällande rätt.
- Prioritera, utifrån nyttoanalyser, gemensamma insatser för att möta kraven i EHDS.
- Aktivt delta och bidra i Sveriges fortsatta förhandlingar inom EU i frågor om digitalisering och hälsodata.

7. Hälsodata och AI för verksamhetsutveckling, forskning och krisberedskap

Sverige behöver effektivt kunna dela och nyttja hälsodata nationellt och inom EU. Detta baserat på en avsiktsförklaring mellan staten och huvudmännen för nationell och regional hantering, infrastruktur och förvaltning av hälsodata. Sverige behöver även en strategi som skapar förutsättningar för vidareutveckling och en bredare användning av AI-baserade stöd i vården.

Regeringen och regioner behöver säkerställa att:

- Hälsodata kan användas för flera syften och behov (primär- och sekundäranvändning) samt struktureras enhetligt för att uppnå fria flöden och en kostnadseffektiv och hög automatisering.
- Det finns tillgång till stora mängder kvalitetssäkrad data för utveckling av AI-baserade stöd.
- Hänsyn tas till regionernas datauttagskapacitet och förutsättningar som förmedlare av data i förhållande till nationellt kravställande på datautlämning.
- Det tydliggörs vilka kunskapskällor och moduleringsmetoder som kliniska beslutsstöd ska baseras på.

7. Regionernas åtar sig att:

- Genomföra en regiongemensam satsning på utveckling av AI i hälso- och sjukvården. Satsningen ska vara koordinerad, syfta till att undanröja hinder samt förstärka och sprida redan pågående regionalt arbete på området.
- Genomföra en regiongemensam vårddatastrategi, vars primära syfte är att modernisera och effektivisera insamling och delning av sekundärdata för att främja analyser av hälso- och sjukvården på regional, nationell och internationell nivå.
- Verka för att Sverige använder regionernas befintliga infrastruktur för utbyte av hälsodata för primäranvändning inom EU i syfte att uppfylla kraven i EHDS på ett snabbt och samhällsekonomiskt effektivt sätt.

8. Cybersäkerhet och attacker

Den nationella säkerhetsstrategin och cybersäkerhetsstrategin behöver uppdateras och kompletteras för att motverka skadliga intrång och skydda patientdata och funktionalitet i den nationella infrastrukturen.

Regeringen bör ge regioner och kommuner ett behovsanpassat stöd gällande cybersäkerhet. Därtill uppdatera nuvarande säkerhetsstrategi och cybersäkerhetsstrategi samt komplettera med:

- Sammanhållen kravbild som hanterar alla lagar, t.ex. NIS, GDPR och Patientdatalagen.
- Gemensamma säkerhetstjänster (SOC) för att bättre skydda samtliga regioner och kommuners informationssystem och data från cyberattacker och andra säkerhetsincidenter

8. Regionernas åtar sig att:

- Utarbeta regiongemensam vägledning för kontinuitetsplanering av verksamhetskritiska vårdssystem samt tolkningar av cybersäkerhetskrav och gällande lagar.
- Utarbeta en regiongemensam modell för agerande och informationsutbyte vid incidenter.

10. Digital mognad och kompetens

Sverige behöver en digitalt mogen hälso- och sjukvård. För att åstadkomma en förändring behöver medarbetare och ledning ha rätt förutsättningar och kompetens för att kunna utveckla nya arbetssätt och bidra till innovation.

Regeringen bör ge utbildningsväsendet i uppdrag och resurser att:

- Prioritera området digitalisering i grundutbildningar för vårdyrken.
- Öka intresset och utbildningsmöjligheter inom e-hälsa, hälsodata och AI, t.ex. för systemvetare, informatiker, arkitekter och inom informationssäkerhet.

10. Regionerna åtar sig att:

- Samverka med lärosäten för att säkra den digitala kompetensen och förbereda nytexaminerad vårdpersonal på vårdens digitala arbetsmiljö.
- Identifiera och analysera behov samt utarbeta gemensamma rekommendationer för en enhetlig digital kompetensutveckling, inklusive AI, för att säkerställa en hög grundläggande digital kunskapsnivå hos både verksamhetschefer, ledare och medarbetare.

Regiongemensam samarbetsplattform för AI

Statusuppdatering

April 2025

AI är en av tio punkter som regionerna enats om för att utveckla hälso- och sjukvårdens digitala infrastruktur

1.

Nationell
färdplan

2.

Lagstiftning
som möjliggör
interopera-
bilitet

3.

Nationellt
ramverk och
standarder

4.

Användning
av moln-
tjänster

5.

Transforma-
tion och nya
vårdprocesser

6.

Behörighet
och identitet

7.

**Hälsodata
och AI**

8.

Cyber-
säkerhet och
attacker

9.

Utbuds- och
samtyckes-
tjänst

10.

Digital
mognad och
kompetens

Regiongemensam satsning på AI

Regionernas och SKRs gemensamma arbete på uppdrag av Regiendirektörsnätverket

Fas 1: Maj - Okt 2024

Beslut i RD-nätverket 25 okt 2024:
Regionerna vill skapa en **gemensam
samarbetsplattform** för AI

Fas 2: Nov 2024 - Jan 2025

Beslut i RD-nätverket 31 jan 2025:
Former, arbetssätt och prioriteringar
för samarbetsplattformen

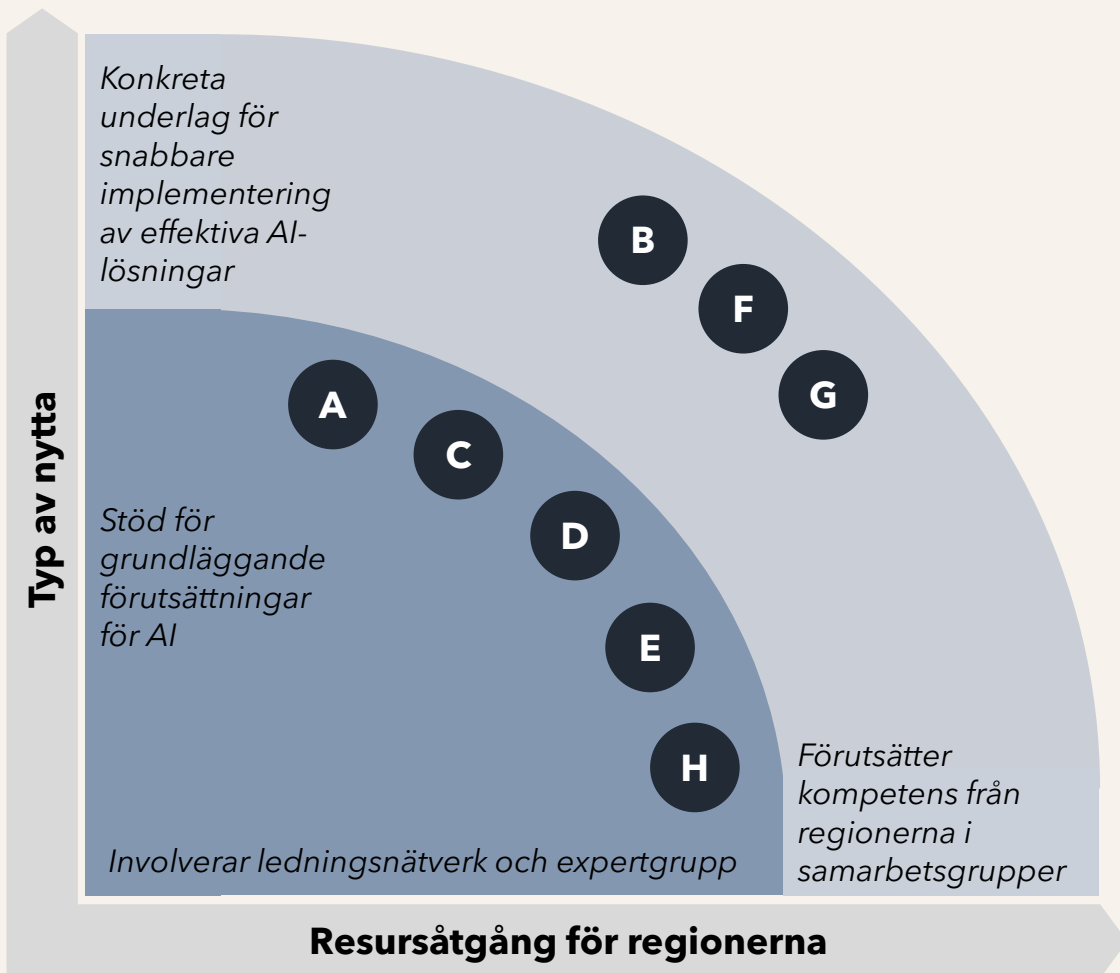
Fas 3: 2025

**Genomförande och fortsatt
utveckling av samarbetet**

Initiala förslag på regiogemensam samverkan kring AI

Handlingsplan för gemensamt arbete 2025

AI-8an:

Åtta förslag med stora samordningsvinster

		Datatillgång	Juridik & etik	Nyttokalkyler	Kompetensutveckling
A	AI i andra arbeten med hälsodata	✓			
B	Hantera juridiska utmaningar för AI		✓		
C	Stöd för nytto- och riskanalys av AI			✓	
D	Kompetenslyft kring AI	✓	✓	✓	✓
E	Färdplan för AI i regionerna: Nuläge, börläge, vägen framåt	✓	✓	✓	✓
F	Kraftsamling: AI-tillämpningar för administration och styrning	✓	✓	✓	✓
G	Kraftsamling: Kliniska AI-tillämpningar	✓	✓	✓	✓
H	Dela erfarenheter - ytor för att lära av varandra inom data, juridik, nytto-kalkyler och kompetensutveckling	✓	✓	✓	✓

Övergripande organisation för samarbetsplattformen

